

ΧΟΡΩΔΙΑ ΦΑΝΑΡΗ
1960 - 1968

Γενικά

Σημώθηκα καί ἀνοιξα τήν πόρτα τού σπιτιού μου σχεδόν στό πρώτο ητύπημα του χεριού εξω από τήν πόρτα. Ήταν απόγευμα του Σεπτέμβρη του 1959. Μόλις σχόλασα από τήν εργασία μου πο'ν εργαζόμουν στό τσιμεντοποιείο της Μονής. Μέ τό ἀνοιγμα είδα τούς τρείς φίλους μουσικόφιλους καί εκλεκτούς τραγουδηστές, Τότη Τσικουρή, Πανίκο Μιχαηλίδη καί Ρούλη Γαλληναρόπουλο. Δηλαδή τό τρίο Αμίκος. Μετά από συζήτηση καί ασφαλώς τό συνηθισμένο καφεδάκι η πρόταση των ήτοι καθαρή καί σωστή.

"Νά δημιουργηθεί μιά νέα ομάδα κανταδόρων στή πόλη μας ο σκοπός της οποίας δέν θά είναι μόνο οι καντάδες καί τά τραγούδια στά Λεμεσιανά καρναβάλια, αλλά νά λαμβάνει μέρος καί σέ άλλες μουσικές εκδηλώσεις αλλά καί νά δημιουργεί δικές της μουσικές παραστάσεις."

Προσωπικά δέν μπορούσα ν' αρνηθώ σέ μιά αυτού τού είδους πρόκληση καί ταυτόχρονα πρόσκληση καί σχεδόν αμέσως είπα ναί καί ολοι μαζί αρχίσαμε ερευνόντας νά βρούμε τούς άλλους Ι2 καί η Ι5 πού θά συμπλήρωναν τη χορωδία, τούς οργανοπαίκτες κιθάρες καί μαντολίνα τό χώρο γιά τίς πρόβες μας καί ασφαλώς τόν οργανωτή η τόν μαέστρο μας.

Μιά χοροδία αυτού του είδους θά γέμιζε ενα μεγάλο κενό στό χωρο της καντάδας. Σηκώδης ητο η Καλή καί σωστή καντάδα καί άλλων τραγουδιών στό χώρο της Λεμεσού μέ τη γνωστή της φήμη γιά τά τραγούδια, τή μουσική, τίς ταβέρνες καί γενικά τό γλέντι.

Καθόλου δέν δυσκολευτήκαμε νά βρούμε τούς άλλους πού θά συμπλήρωναν τήν χορωδία μας διότι είχαμε πολλούς γνωστούς καί καλούς τραγουδηστές καί κανταδόρους γιά τήν εκτέλεση του έργου αυτού.

Από τίς πρώτες πρόβες πού έγιναν ολοι αμέσως καταλάβαμε ότι σχηματίστηκε μιά ωραία και αριθμούική ομάδα κανταδόρων αποτελουμένη από καλούς και σωστούς τραγουδηστές μέντοι, μεράκι, και πείσμα για νά προσφέρουν κάτι τό πολύ καλό σε μιά πόλη πού διψούσε για πολύ μεγαλύτερα και καλύτερα μεσοτικά ακούσματα απ' αυτά πού πρόσφεραν οι διάφορες άλλες ερασιτεχνικές χορωδίες.

Τό σπίτι του Κλεάνθη του Φανάρη στή οδό Ανεξαρτησίας έναντι του Διοικητηρίου στή Λεμεσό ήταν ο χώρος πού έγινε επιλογή και άρχισαν οι πρόβες. Μετά ο Φανάρης μετοίκισε δίπλα στό διοικητήριο οπου εσυνεχίσαμε τίς πρόβες εκεί. Οι πρόβες στήν αρχή εγίνοντο μόνο μία φορά τήν εβδομάδα, οταν ομως είχαμε εκδηλώσεις και παραστάσεις οι πρόβες εδιπλασιάζοντο.

Εδώ πρέπει ναί τονισθεί η φιλοξενία του ζεύγους Κλεάνθη Φανάρη κατά τήν διάρκεια των πρόβων. Δέν πέρασε πρόβα που η οικοδέσποινα κα. Πιστού νά μήν πας προσφέρει διάφορα γύνισματα η καφέ, κατασκευασμένα από τήν ίδια η τίς μαθήτριες της διότι η ίδια ήτο ράπτρια.

Μετά τό τέλος κάθε πρόβας ολοι οι τραγουδηστές και οργανοπαίκτες τραγουδούσαν και έπαιζαν στά γραφικά δρομάκια της Λεμεσού της περιόδου 1960-68. Εκεινούσαμε από τήν οδό Ανεξαρτησίας πρός νότο οπου φθάναμε στή διασταύρωση μέ τήν οδό Αθηνών και συνεχίζοντας πρός ανατολάς φθάναμε στήν οδό Ελένης Ηαλαιολογίνας, τό δρόμο δηλαδή του χειμερινού ιινηματοθεάτρου Γιορδαμλή. Προχωρώντας και τραγουδώντας φθάναμε στό χώρο πίσω από τό Γιορδαμλή ιπροστά στήν εκκλησία της Αγίας Τριάδας οπου ευρίσκετο η οικία του Αλέκου Οράτη και η οικία της οικογένειας Χαράκη. Στήν οδό Χρυσορροιατίσης ευρίσκετο η πατρική κατοικία του Τότη Μανδαλιού ενώ δίπλα στήν οδό Ζήνωνος ή οικία του Χάρη του Καμπάνα. Άλλη ωραία διαδρομή ήτο πρός τόν Πεντάδρομο και μετά αμέσως τά στενά της Τζαμούδας, Καθολικής και Μακαρονοποιείου.

Τό ιοινό της Λεμεσού μας παρακαλούσε νά ειδοποιούμε οταν θά τραγουδούσαμε τίς φεγγαρόλουστες βραδιές στούς δρόμους ωστε νά μήν κοιμούνται καί νά μας περιμένουν, Πολλοί εινα αυτοί πού μας πρόσφερναν ποτό, αναψυκτικά κτλ. έξω από τήν πόρτα των στό δρόμο. Πάρα πολλοί αυτοί που μας πρόσφερναν ποτό, κονιάκ μέ τόν μεζέ του.

Η ευχαρίστηση μας ητο μεγάλη οταν μας έλεγαν στό καλό παιδιά νά μας ξανάρθετε θά σας περιμένουμε. Σήμερα που γράφω αυτές τίς γραμμές δέν ακούνονται κανταδόροι τά βράδια στά στενά.

Χάθηκαν, αλλά χάθηκαν μαζί τους καί οι ωραίες βραδιές, τά αξέχαστα εκείνα βραδινά στγμιότυπα της πόλης. Ομορφα βράδια χωρίς ήλινηση από αυτοκίνητα καί μοτοσυκλέττες μόνο άνθρωποι νά πηγαινοέρχονται καί κανένας βιαστικός μέ τό ποδήλατο του. Ευμάμαι ένα βράδι μιάμη ηλικιομένη κυρία που μου είπε, πρόσεχε γιέ μου πιάσε μιά πάντα έμπα τσιέ τσιλίσει σε κανένα ποδήλατο.

Οταν έφθανε τό δειλινό όλοι οι μικροί καί κυρίως γυναίκες καθόντουσαν έξω από τήν πόρτα πάνω στό πεζοδρόμιο, γιάνα δούν κόσμο.

Κανταδόροι - Ουδόματα

Τόν πρώτο χρόνο της ίδρυσης της η χορωδία αποτελείτο από τούς Ντίνο Θεολογίδη, Κλεάνθη Φανάρη, Λάκη Φαθάρη, Τότη Ηανδαλιό, Πανίκο Μιχαηλίδη, Πανίκο Σαββίδη, Τότη Τσικουρή, Ρούλη Παλληκαρόπουλο, Κώστα Χριστοδούλου, Μάριο Τσικουρή, Περικλή Μαρκουλή, καί Γιάννη Χριστοφίδη.

Μέ τή συμπλήρωση ενός χρόνου ζωής ~~επί~~ η χορωδία προσέλαβε καί άλλους ο Ζευγόπουλος, ο Σαββάκης, ο Διογένης Ηροδότου, ο Τάκης ο Λευκαρίτης καί ο Μιχαλάκης ο Καλλιπέτης.

Μετά τό δεύτερο έτος καί λόγω της καλής φήμης που άρχισε νά κυκλοφορεί στή Λεμεσό όλο καί περισσότεροι καί καλοί τραγουδηστές καί οργανοπαίκτες ήθελαν νά ενταχθούν στίς τάξεις της νέας ομάδας.

Αυτοί οι νέοι μανταδόροι ηταν ο Χρυσόστομος Αντωνιάδης, Τέττος Ζαχαριάδης, Κόκος Ολύμπιος, Κόκος Κορνήλιος, Τάσος Μιχαηλίδης, Αλένος Οράτης, Βλάμης Γεώργιος. Η χορωδία τόν πρώτο χρόνο διευθύνετο από μόμη της. Τόν δεύτερο χρόνο διευθύνετο από τόν Θεόδωρο Αχιλλέως ενώ μετά καί μέχρι τη διάλυση της διευθύνετο από τόν Μαρίνο Μιτέλλα. Τό όνομα ΦΛΑΝΑΡΗ η χορωδία το επήρε από τόν πολύ φιλόξενο καί εκλεκτό μανδολινίστα Κλεάνθη Φανάρη.

Φωνές καί Οργανα

Η πρώτη φωνή αποτελείτο από τούς Μιχαηλίδη Πανίκο, Κώστα Χροστοδούλου, Μάριο Τσικουρή, Κόκο Ολύμπιο, Κόκο Κορνήλιο, Τάκη Λευκαρίτη, Θεόδωρο Αχιλλέως, Γιώργο Βλάμη.

Η δεύτερη φωνή αποτελείτο από τούς Τότη Τσικουρή, Ρούλη Παλληναρόπουλο, Τάσο Μιχαηλίδη, Χρ.Αντωνιάδη, Θεολογίδη Ντίνο, καί Διογένης Ηροδότου.

Τέ μπάσσα καί βαρύτονα αποτελούσαν οι, Περικλής Μαρκουλλής, Γιάμμης Χριστοφίδης, Τότης Μανδαλιός Πανίκος Σαββίδης, Αλένος Οράτης, Καλλιπέτης Μιχ, Τέττος.

Οι Ρούλης Παλληναρόπουλος, Πανίκος Σαββίδης, Πανίκος Μιχαηλίδης καί Τότης Τσικουρής έπαιζαν αιθέρα. Ο λάκης Φανάρης καί Ζευγόπουλος μανδολίνο πρώτο, ενώ οι Κλεάνθης Φανάρη καί Σαββάκης μανδολίνο δεύτερο. Σ'ορισμένα τραγούδια ο Κλεάνθης Φανάρη έπαιζε καί μαντόλα.

Στή χορωδία αυτή έλαβαν μέρος καί ορισμένοι άλλου στά όργανα καί στό τραγούδι αλλά όχι περισσότερο από μιά η δυν δ φορές.

Εκδηλώσεις

Τόσο στό ραδιόφωνο όσο καί στήν τηλεόραση η ομάδα έλαβε μέρος πολλές φορές καί άφησε τίς καλύτερες εντυπώσεις ανά τό Παγκύπριο. Ως γνωστό τήν περίοδο του 1960 - 68 τά προγράμματα της τηλεόρασης ήταν ζωντανά χωρίς "πλέν μπάν" δηλαδή τό λάθος δέν εδιορθώνετο. Γνωστοί διευθυντές του PIK ο Ανδρέας Μιτσίδης στήν τηλεόραση καί ο Θέμης Χριστοδούλου στά προγράμματα του ραδιοφώνου. Αυτοί οι δύο διευθυντές των προγραμμάτων μας παρακαλούσαν γιά διάφορες μουσικές εμφανίσεις στή τηλεόραση η γιά πρόγραμμα στό ραδιόφωνο.

Πάντοτε μετά τίς παραστάσεις στό ραδιόφωνο η στήν τηλεόραση η ομάδα ητο προσκεσκλημένη στή Κυπριακή ταβέρνα η στήν ταβέρνα του Λεμονιά γιά τραγούδι, φαγητό καί διασκέδαση μέχρι των πρωτών ωρών. Στήν επιστροφή στό σταθμό της Σηαρίου πάντοτε η ζεστή σούπα. Πάντοτε οι υπεύθυνοι των ταβερνών αυτών προειδοποιούσαν εκ των πρωτέων τούς πελάτες τους η καί φίλους του καλού μεζέ καί τραγουδιού, γιά τήν άφιξη των Λεμεσιανών κανταδόρων καί έτσι έκαναν χρυσές δουλιές. Οι περισσότεροι από τούς θαμώνες των ταβερνών ήταν Λεμεσιανοί που εργάζονταν καί κατοικούσαν στή Λευκωσία.

Η χορωδία έδωσε παράσταση στό RIALTO στή Λεμεσό καταχειροκροτούμενη από τόν κόσμο που ζητούσε επανάλυψη της παράστασης.

Στό δημοτικό ήπο της πόλης μοας, στό μικρό τότε αηποθέατρο έδωσε παράσταση μέ τραγούδια καί καντάδες γιά τούς χορευτές του ΧΑΙΟΕΛ από τό Ισραήλ.

Κατόπιν προσκλήσεως της Γαλλικής πρεσβείας η ομάδα τραγούδησε στό μεγάλο υπερωκεάνειο IL DE FRANCE μέ 2 χιλιάδες τουρίστες που έκαναν κρουαζιέρα στήν ανατολική μεσόγειο.

Επίσης έλαβε μέρος στό φεστιβάλ πορτοκαλιών στήν Αμμόχωστο μέ δικό της πρόγραμμα.

Τά τραγούδια

Λαλούν τ' αηδόνια καὶ πλαντάζω
Η Ξανθούλα

Πέες μου γιατί

Ρηνάκι μου Ρηνιώ

Στή Ξανθή

Σ' αγάπησα μικρούλα μου

Γιά σένα βγαίνει απαλά

Γλεντίστε

Ελα μαζί αγάπη μου

Κελαδήστε ωραία μου πουκάκια

· Γιαλό γιαλό πηγαίναμε

Ι.Π.
τοιχ. Μάντζι (ντ)
καταλόγος εθαύματος
"ΦΑΝΤΑΣΤΗ" από 1959
γεννήσεις, λέγεται
1961/1962

